



LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj. núm. 20, botiga BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals Cuba y Puerto-Rico 16 rals, Estranger, 18 rals.



DIES IRÆ.



A arribat l' hora suprema, lo moment aquell en que tot se pert ó en que tot se guanya. Alemania ha passat de las intencions á las obras; l' aburrida bandera del imperi tremola en l' isla espanyola de Yap, y Espanya entera bull de coratje y tremola d' ira.

Espanya entera no, hém dit mal... Hi ha encare qui té prou sanch freda per prosseguir las negociacions ab Alemania.

Lo poble crida venjansa y l' govern respon negociant.

¡Bon negoci farém!

Las negociacions van comensar desde 'l moment que vá saberse la noticia de las intencions piráticas de Alemania. Van comensar las negociacions á pesar de que 'l poble ab aquell instinct leal y despert que raras vegadas s' equivoca, demanava á plena véu un acte d' energia.

Lo govern vá limitarse á enviar dos barcos á l' isla de Yap. ¿Quinas instruccions duyan? Se ignora. De lo que fá aquest govern no se sab res. La nació que palpitá y se sobressalta ni quan se tracta de la seva honra es més considerada que una manada de moltos.

Se ignoran las instruccions que tenian los jefes dels barcos *Manila* y *San Quintin*; l' únich que se sab es lo que 'ns diu lo govern, lo qu' ell vol que sapiguém, es á dir que 'ls nostres barcos van arribar á l' isla de Yap, que van permeneixe allí tres dies sense desembarcar, y que una matinada, vá arribar per sorpresa á l' isla, un canoner alemany y vá enarbolar la bandera del imperi.

L' acte de usurpació acabava de consumarse á las nostres barbas mateixas. Los barcos *Manila* y *San Quintin* son més poderosos que 'l canoner que realitava l' usurpació y podian tirarlo á pico.

¿Van ferho? Van limitarse á protestar contra aquell acte y un d' ells vá dirigir-se á Filipinas á dur la noticia.

¿Es possible que marinos espanyols que tenen fama de valents, qu' estiman al deliri l' honra de la seva patria, se contentessin ab formular una protesta davant de un acte com aquell que equival á una ignominiosa bofetada?

No; ni 's compren, ni s' explica.

Y per aixó torném á preguntar. ¿Quinas instruccions tenian aquells marinos?

Lo pais ho pregunta també... y 'l govern calla, lo govern prossegueix negociant ab Alemania.

Al saberse la noticia, 'l poble de Madrit vá desbor-

darse. Los nets dels héroes del dos de maig, al igual que 'ls seus avis que mentres los cortesans tractavan y contractavan ab los invassors d' Espanya, ells se feyan matar pels carrers de la capital, aquest dia van llansarse al carrer y formant una poderosa onada de indignació van encaminarse á l' embaixada alemana, van derribar l' escut y l' asta de la bandera, y tot plegat van cremarho al mitj de la Porta del Sol.

Igual exemple vá seguirse á Valencia y á Vigo, y lo mateix hauria succehit en moltas altrás capitals, sense la prudencia de algunas personas influyents que van fer tots los possibles per evitarho.

Bèn fet ó mal fet, que no havém de judicarho, l' acte del poble encaminat á respondre ab un insult á una ofensa rebuda, indica que la exasperació patriótica ha arribat ja al límit, que ja no hi ha paciència per aguantar tanta vergonya y que ha arribat l' hora de dir:—O ells ó nosaltres.

¿Y qué ha fet lo govern davant de uns aconteixements tant significatius?

Ha tret las forsas dels quartels per ofegar á cops de sabre los sentiments patrióticos, ha pres á qui li ha vingut bè per exigirli la responsabilitat dels insults inferits á la nostra enemiga; ha denunciat periódichs á dotzenas, ha demanat declarar en estat de siti qualsevol punt d' Espanya ahont se intenti fer una manifestació patriótica, y ha processat á un governador pèl delict de haverne permés una.

Lo govern tem los impulsos del poble. No vol entusiasme, no vol soroll... ell se contenta ab negociar.

Negociant, negociant hem perdut l' isla de Yap; negociant, negociant perderém l' ánima que 'ns aguanta... ho perderém tot, fins l' honra..... L' únich que no perderá 'l govern es la vergonya.

Perque mentres tant que 'l govern negocia, los nostres enemichs s' arman y 's pertretzan.

Els diuhen que tot lo succehit no té importancia, que tot s' arreglará, que 's buscarán los bons oficis de una potencia amiga; que si tenim rahò, se 'ns tornarà lo que 'ns han pres..... Total, bonas paraulas per adormirnos.

Pero no falta qui está despert y qui vigila y sab y diu y assegura qu' en los arsenals alemanys reyna una activitat vertiginosa qu' en las fundicions y fábricas de canons del imperi 's duplica 'l número de treballadors; que de un dels ports del imperi ha sortit una poderosa esquadra cap als mars de l' Occèania; que 'ls barcos que 's trobavan á Zanzibar han rebut ordre de trasladarse immediatament á las Carolinas.

De manera que quan lo govern se convencí de que las negociacions no son més que passa-temps y adormideras, nos trobarém voltats d' elements poderosos, lligats de peus y mans y sense podernos moure.

Aixó hauria de veure 'u lo govern..... Pero 'l govern no véu res; lo govern negocia.

Si 'l pais s' exaspera se 'l amenassa, y com que está inermes, calla y panteja. Si tinguéssim los alemanys á casa 'ns hi abrahonariam..... Donan la falconada lluny y 'ls que 'ns hi haurian de dur nos tenen subjectes.

Aborreixen las manifestacions públicas y las impeideixen. Enhorabona: doném per sentat que en un pais

constituhit regularment lo poble no tè dret de pendre l' iniciativa en res, ni de moure 's del camins legals.

Pero ¿té 'l poble qui 'l representa? Si senyor. Bèn ó mal elegits, los cossos legislatius, los diputats y 'ls senadors son los representants del poble.

Donchs bé, ja que 'ls moments son critichs, convoquéu las Corts, reuniulas, consultéulas: calli 'l país y parlin los seus representants. Cessin las manifestacions tumultuosas per donar lloch á las deliberacions ordenadas. Un dels elements principals del poder del estat son los cossos legislatius, y 'ls cossos legislatius están suspesos.... Lo govern s' absté de cridarlos, lo govern fuig de coneixe 'l seu dictamen.... Nos porta via dreta al precipici, y 's créu qu' ell sol se basta.

¡Ira de Deu! Aixó ja es l' estrém de la dictadura. Voltats de negres núvols, dintre y fora d' Espanya, sense veure un raig de sol que 'ns consoli y 'ns animi, tenim per enemich un imperi poderós que 'ns roba descaradament; pero aquest enemich de la nostra patria, de la nostra integritat y de la nostra honra té un ausiliar, que per vanitat ó per torpesa, per creure 's superior á tota la nació, véu sufrint un descalabro darrera del altre, arras-rantnos, plens de desesperació fins al fondo del abisme.

¡Partits liberals, alerta!

Unimnos tots, que s' acosta á passos agegantats l' hora del gran naufragi: unimnos tots, que darrera del caos ha de venir lo genesis, darrera de la catástrofe la regeneració definitiva de la patria.

P. K.

CORRESPONDENCIA EXTRANJERA

Xanxa-borda 6 Setembre 1885.



Quina vergonya, Sr. Director, quina vergonya!

Permeti que desahogui en vosté tota la amargura que invadeix la mèva ànima afligida: estich mort, corregut, anonadat completament.

Res; en quatre esgarripadas li vaig á contar l' assumpto: vosté mateix judiqui, y vegi si no n' hi ha per pegarse un tiro... ó dos, suposant que 'l primer no vagi bè.

La nostra nació, com vosté no ignora, es més pobra que una rata. A pesar dels esforços que fa 'l govern per animar al poble y encomanarli hàbits de treball, es impossible ferlo sortir del estat de mandra y postració en qu' ell mateix s' ha colocat.

Lo govern fa carreteras per tot arreu, fomenta la construcció de carrils, emprén obras de gran importancia, protegeix lo comerç y l' industria, recompensa 'ls adelantos, facilita tots los elements que 'l poble pot necessitar, rebaixa las contribucions...

Tot es inútil: lo pais s' ha dormit, y per més que li fassin y li diguin, no 's mou ni s' esmena.

Restos de las nostras antigas empresas maritimas, tenim entre altrás islas situadas en las Indias Pastanagals, una hermosa isleta anomenada Nap, petita com

ja ho indica 'l nom; pero fértil, saludable y més aixurada que un pesol.

Fa ja dos ó trescents anys que perteneix á Xauxa-borda de fet y de dret, y á pesar d' aquesta possessió indisputable, ¿creurà vostè que 'l govern no ha pogut realitzar de cap manera la ocupació de Nap?

Sempre y especialment durant aquests anys darrers, lo govern ha vingut treballant com un negre pera colonisar la isla: ha ofert passatge gratis, ha proporcionat cunyas, grans, planters, animals de tota especie y recursos en abundancia als que volguessin anarhi.

Però ¡cal! Los seus esforços han resultat completament estèrils, y per més qu' ell, á fi de garantir la seguretat dels que hi anessin, ha fet construir á Nap cinch ó sis castells, ningú 'l ha volgut escoltar y la preciosa isla ha quedat sola, perduda, abandonada.

—Buena,—ha dit lo nostre govern,—ja que vos aconsoláu de deixar perdre miserablement aquest manantial de riquesa y prosperitat, siga enhorabona. No treballáu, siguéu ganduls, desprecieu los generosos oferiments que us faig. Jo obraré com dech, conservant al menos sobre Nap la soberania de Xauxa-borda, y tal vegada ab lo temps vos arrepentiréu de tant desatenida conducta.

Però ¡lo que son las cosas! quan menos ningú s' ho pensava quan lo pais vivia com sempre entregat á la peresa, y 'l govern, sense descurarse un instant, exercia paternalment sa vigilancia sobre Nap, de la noche á la mañana venen uns coneguts dels nostres caciques y contra la voluntat del govern y després de un horrorós combat en que hi ha hagut la mar de desgracias, s' apoderan de Nap, hi posan una bandereta y 'ns escriuen una carta molt atenta, participantnos que desde avuy ells on los únichs senyors y duenyos de l' isleta en qüestió.

—¡Robol! ¡atro! ¡ello! ¡ussurració!—crida 'l consell patriarcal de Xauxa-borda—¡Aixó no pot quedar d' aquesta manera!—

¡Ah, senyor Director! Es impossible pintar l' efecte que la noticia de la presa de Nap ha causat en lo nostre pais. ¡Quin contrast! ¡quina contradicció més escandalosa!

Enérgich, ple de viril indignació y no pensant en res més que en fer quedar en bon lloch l' honor de Xauxa-borda, lo govern ha enviat una valenta reclamació al afanador de Nap, participantli que si en lo plasso de quinze minuts no evacuava l' isla, *li aixafarà 'ls nassos—es textual—y li declararà immediatament la guerra y tot lo que convingués declarar.*

Y sense fer cas d' aquest exemple, la nació ha vist l' atropello com qui mira la bomba, tranquila, quieta, muda completament, y procurant fè 'l pagés per evitarse gastos y compromisos. Cap corporació s' ha mogut, cap guerrero ha obert la boca, cap periódich ha donat importancia al robo de Nap.

¡Eh, quin pais! ¿Pot donarse un rebaixament més asquerós, una indolencia més indigna?

Naturalment, ha succehit lo que havia de succehir. Los usurpadors de Nap—que son uns indios de per munt, molt amichs de lo que no es seu—veuent que 'l govern de Xauxa-borda ha quedat sol y aïslat en aquesta qüestió, s' han envalentonat de mala manera y están disposats á conservar lo fruyt de la rapinya, costi lo que costi.

Lo govern—¡pobre govern! las llágrimas me venen als ulls al pensar lo molt que treballa,—lo govern, pues, no vol cedir de cap modo y ha dirigit un llamament á la nació, explicantli lo que fa al cas é invitantli pera anar á pegar castanyas als pinxos de Nap...

¡Vana abnegació! ¡ inútil sacrifici!

Lo pais fá 'l sòrt, té pòr, es cobart, no vol barallarse ab ningú perque tem sortirne perjudicat, y busca trenta mil excusas, inventant sofismas de mal género pera desentendres del assumpto y fer veure que aquí no ha passat res de cuidado.

¿Comprén, entranabile Director, tota la immensitat de la mèva pena? ¿No li sembla que es un dels fets més vergonyosos que registra la historia de Xauxa-borda?

Y encara... ¡si aixó fós tot! Pero no tinch ni temps, ni tranquillitat pera parlarli d' aquest negoci. ¡Un altre dia, si Budha ho vol, m' extendré una mica més!

Per avuy m' arronso. Mani en tot lo que siga lícit y honest al seu apassionat,

TÁSTICH-FAN.



Arribada del rey á Madrid descrita per un corresposal del Diluvi.

«Al baixar aquest mati del wagó del ferro carril, de retorn de la Granja, lo Sr. Fabié, un dels que van sortir á esperar-lo va donar un crit de «¡visca 'l rey!» pero sens duple la veu del ex-



conceller d' Estat no va ser sentida y 's quedá sense contestació.»

Si la veu del apotecari Fabié va quedar sense contestació, 'l párrafo de la carta del Diluvi ha de quedar sense comentari.

A causa del inmens tiratje que 's fa del nostre periódich, lo treball de redacció queda terminat lo dijous de cada senmana. Fem aquesta observació á fi d' explicar qualsevol falta d' oportunitat que 's pot trobar en la CAMPANA, tant en lo text com en los grabats, donada la vertiginosa rapides ab que 's desenllassen los aconteixements.

Quan á Berlin va saberse que 'l poble de Madrid havia arrossegat l' escut de Alemania, va estallar una gran sobrescitió.

Fins la quitxalla va recorre alguns carrers empujant sabres de fusta y donant crits de «Mori Espanya».

En Cánovas está aturidit. Sembla que lo que li fa por son los sabres de fusta de la quitxalla de Berlin.

L' acte de Alemania es tant més odiós, en quan se considera qu' Espanya está abrumada per una multitud de plagas y catástrofes.

Hi ha un delictes pitjor que robar.

Lo més gran dels delictes es robar á un pobre.

* *

Però l' atentat alemany es molt misteriós.

No falta qui suposa que algú estava enterat y molt ben enterat de las intencions del lladre que no son d' are, sinó que venen de molt lluny.

En los robos doméstichs, pèl regular la justícia la primera persona á qui agafa es la criada. La criada que deixa oberta la porta del pis, y que indica quin es lo moble en que 'l amo hi té tancats los quartos.

Are bè, en aquest punt concret ¿qui es la criada?

En la manifestació de Zaragoza hi havia un pendó que duya 'l següent lema:

Palos y no razones.

Lema que nosaltres hauriam de aplicar als alemanys; pero que lluny d' aixó, en Cánovas se 'n enamora y 'ns l' aplica á nosaltres.

Un periódich extranger suposa que Alemania 'ns pendrà las Filipinas y després s' entendrà ab los Estats Units y aquests nos pendrán Cuba.

No: de lladre y de Bismarck se 'n ha de venir de mena y 'ls Estats Units no 's dedican á certs oficis.

Un telégrama del Brusi:

«Se afirma que l' embaixador de Alemania procura disminuir la importancia del atropello de que anit va ser objecte la embaixada de Alemania.»

—Disimulemos... Pero no tornem lo relotje... vall dir la isla de Yap.

Lo Mercantil valenciano va encabessar son número del diumenje ab las següents lineas, impreses ab lletres grossas:

Guerra á Alemania y á tots los qu' en Espanya fan política alemana. Vida sense honra no es vida. ¡Visca Espanya ab honra! ¡Viva la integritat de la patria! ¡A baix lo que destorbi!

Conforme, conforme, reconforme.

De una carta fetxada á Madrid lo dia 6 que publica 'l Diluvi, ne treyém lo següent párrafo:

«En tots los edificis públichs s' hi venhen grans piquets de guardia civils y agents d' ordre públich. Per preservar á Palacio de qualsevol agressió, s' ha fet més encare s' han instalat en los patis y en la plassa de la Armeria sis canons ab lo personal y municions necessarias y allí están desde las deu sens apartarse un punt los soldats de sas armas, esperant revolucionaris.»

Aixó últim no es veritat. Sè de molt bona tinta que lo qu' esperavan aquelles forses no eran revolucionaris, sino alemanys. Ja veuran ¿qué seria tant difícil que alguna canyonera se 'n anes á desembarcar al Campo del Moro pèl Manzanares?

En lo número anterior varem indicar qu' en lo present publicariam noticias sobre la qüestió Prim-Paul y Angulo; pero no 'ns ha sigut possible perque ni en Bismarck, ni en Cánovas ho han volgut.

En Bismarck prenent l' isla de Yap y en Cánovas deixantsela pendre.

Y considerant nosaltres que tots los assumptos son petits al costat de la patria en perill, hem resolt consagrar lo present número á la qüestió palpitant de l' honra de la nació espanyola.

Manila y San Quintín se deyan los dos barcos espanyols que 's trobavan feya ja tres dias davant de la isla de Yap, quan lo canoner alemany Iltis furtivament y aprofitant las sombron de la nit va desembarcar

gent enarbolant en aquell tros de terra espanyola l' odiada bandera del imperi.

¡Manila y San Quintín!

¡Y davant de un insult semblant no va haverhi la de Sant Quintín!

¿Qui 'n té la culpa?

Lo govern va enviar un telégrama manant á l' autoritat superior de Filipinas que fossen destituïts y sumariats los jefes de aquells dos barcos.

Però la majoria de la premsa y la majoria de l' opinió comprenent las maniobras de aquest govern, qu' en tot l' actual conflicte ab Alemania no busca tant salvar l' honra de la patria com conservar la cullera, va dir desseguida:

—No condenném á dos homes reputats de valents, sense sentirlos avants. Sapiguém primer quinas instruccions tenian al encaminarse á la isla de Yap.

Y en efecte, s' ha de veure si la taxa de destitució y de processament ha de caure sobre dos militars que obeixen lo que se 'ls diu ó sobre las autoritats que s' signa qui s' signa que 'ls mana lo que ha de redundar en deshonra de la patria.

De un periódich monárquich de Madrid:

«No es avuy espanyol ni mereix serho aquell que ab la cara abofetejada per extranjerias mans s' entreté á pesar y medir la diversitat de 'ls forses y las ventajias del que l' ofen. Aquestas son excusas de la cobardia y als cobarts no es hora ja ni de seguirlos ni d' escoltarlos.»

Publico aquest párrafo—que vull que consti expressament—sense fer referencia al govern.

Lo govern de 'n Cánovas no té res de cobart. Figúrinse que desde 'l dissapte fins al dimars ja portava denunciats 33 periódichs de Madrid.

Vaja que se 'ls menja com si fossen rosquillas, ó com si ell fos alemany y 'ls periódichs islas de Yap.

Una mida salvadora:

«Lo governador de Madrid no permet que 's cridin pèls carrers los títols dels periódichs.»

Vaja, tinguéu confiança, l' Espanya está salvada. Aquest rasgo d' energia convencerá als alemanys de que ab lo govern conservador no hi valen bromas.

Bandera espanyola, bandera bicolor, desde que desplegada flotas al ayre, may havias sigut una bandera simbólica com ets are.

Dos colors mostras groch y vermell.

La vermellor de la vergonya.

La grogor de l' ira.

Diu la Epoca:

«De nou hem de advertir als periódichs monárquichs que si ho son ab fé, ja pertanyin ó no á la oposició, cuydin sobre tot de la defensa de lo qu' está més amunt y més importa que las lluytas dels partits.»

¿Qué será aixó qu' está tant amunt y que ni siquiera La Epoca gosa á anomenarho?

¡Ah, ja ho entench!... Vol dir qu' hem de cuydar á la patria, qu' está per sobre de tot; pero de tot, enterament de tot.

Lo nostre corresposal á Darnius se queixa temps ha de que reb lo paquet de la CAMPANA ab notable retrés.

¡Sr. Administrador de Correus! ¿No pot fer de manera que aixó no succeheixi?

DIPLOMACIA Y...

(TRAGI-COMEDIA EN UN ACTE, BASTANT LLEIG).

La escena representa... qualsevol cosa. Al aixecarse 'l teló, en Cánovas y en Bismarck se separan brusca-ment, sense que, á pesar de la seva llestesa en apartarse, puguin evitar que 'l públich se 'n adoni de que estavan fentse petons.

CÁN. (ab serietat cómica). Parlém á pams, senyor príncep.

BISMARCK (ab lo mateix tò). Parlém com vulgui vostè: ja sab molt bè que l' estimo y no li puch ne' ar ré.

CÁN. Corriente: vostè no ignora que Espanya té molt orgull,

y que no solém permetre que ningú 'ns miri ab mal ull.

Bis. Tot aixó está molt conforme;

pero en resúm ¿qué vol dir?

CÁN. Vull dir que quan nos apuran,

no acostumen á cedir.

Bis. Don Anton, si no s' explica...

CÁN. Bè prou que m' explico, á fé.

Bis. Pues, fill mèu, lo qu' es per ara,

jo no l' he entés pas de ré.

CÁN. (aguantantse 'l riure). ¿Sab qué son las Carolinas?

Bis. ¿Las Carolinas? ¡Y tant!

Son una colla d' isletas que 's troban allá al mar gran.

CAN. Perfectament: las tals islas son nostras de temps antich...
 BIS. ¿De vostés? Home... ¿qué 'm conta?
 CAN. Lo que sent: es tal com dich.
 BIS. Jo 'm creya que aquellas terras no tenian protector...
 CAN. Pues ne tenen un y . guapo: ¿comprén? Soch un servidor.
 BIS. (ab sorpresa afectada). ¡Home... cerebro moltíssim!
 (S'apretan las mans, d'una manera molt carinyosa).
 Y digui ¿quins tituls tè per probar lo que assegura?
 CAN. Desseguida 'ls hi diré.
 Las Carolinas son nostras perque las vam descobrir; son nostras las Carolinas perque 'l mapa ho diu així, y. per fi, també son nostras perque n' hi pres possessió...
 BIS. ¿No li sembla que aixó es lògich?
 CAN. ¡No ho ha de ser! Si senyó. Si tot lo que vosté afirma es fácil de comprobar, los seus drets son indubtables; ningú 'ls hi disputará.
 CAN. ¿No? Pues hi ha qui me 'ls disputa.
 BIS. Pues fill, no comprench perque: y ¿qui es aquest... velacanyas?
 CAN. Nada menos que vosté...
 BIS. (Fent veure que medita). ¡Ah! Ja hi caych: ara recordo que fa poch varem enviá un barco nostre, ab 'l encàrrech d'arribarse fins allá. Pero en fi, aixó no suposa que tinguem cap intenció de ferli una picardia; no es més que... una distracció.
 CAN. ¡Cá barret! Entengui y sápigas que aquest barco hi ha arribat y ha issat la seva bandera...
 BIS. ¡Borrango!... ¡quin disbarat! Me sorprén tant la noticia, que hasta en fi. ¡qué li diré!
 CAN. ho dupto. ab franquesa ho dupto.
 BIS. Pues nó ho dupti; ho sè molt bè.
 (Lo públich comensa á impacientarse: se sienten varios aculets y alguns badalls).
 Una corbeta alemana ha anat á l' isla de Yap y sense gayres romanos, ha fet lo que 's diu un rap.
 BIS. ¡Remacatxo! ¡si que ho sentol!
 De tots modos, penso jo que á pesar de lo que 'm conta, no havém de renyir per xó.
 CAN. ¡Oh! ¡Renyir, renyir...! L' assumpto es un poquet peliagut, y tocantse l' honor nostre, haig de ser molt resolut.
 BIS. Las cosas claras y netas... Es lo mateix que jo dich.
 (La impaciencia del públich va erexent més y més).
 CAN. Pues digui: ¿quin fi 's proposa?
 BIS. Res més que servi á un amich.
 CAN. Examiná 'ls drets que alega sobre aquesta possessió, estudiar ab tota calma l' essencia de la qüestió, veure qui tè més en regla las actas de propietat, y després sense enfadarnos fallá ab imparcialitat, procurant, per poch que 's pugui, darhi aquesta solució:
 jo 'm quedo las Carolinas, vosté... quédís la rahó.
 (Gran part del públich comensa á aixecarse).
 CAN. ¡Es impossible! No acepto.
 BIS. Y donchs, ¿cóm ho arreglarém?
 CAN. Calculemho y discutímho.
 BIS. E-tá bé; discutírem.
 Precisament no demano pas res més que discutí.
 CAN. ¡Aixó es lo que á mi 'm deleyta!
 BIS. Igualment m' agrada á mi.
 ¿Comensém altra vegada?
 CAN. Comensém: es natural...
 (Lo públich en massa s' aixeca, dirigintse cap á la porta y cantant á coro):
 ¡Ja no volém més comedia!
 Apa, tornéunos lo ral.

C. GUMÀ.

Francament; no tenia necessitat de trobarse á Berlin, ni de montar en cotxe per demostrarnos aquest bon senyor qu' está en berlina.

Lo govern ha publicat una ordre declarant que siga allá hont se vulga que 's verifiqui una manifestació anti-germánica, declararà tot seguit l' estat de siti.
 Está molt posat en ordre Perque l' enemich del govern no es Alemania ¡y qué ha de ser!
 Lo verdader enemich del govern es lo poble espanyol.

Corrian rumors dias endarrera de que á Barcelona s' havia presentat la febra groga.
 Hi ha febre y hi ha gregor; pero no hi ha febra groga.
 La única febre que regua es la febra patriótica, y la única gregor que 's veu es la gregor de la ictericia.
 Ab la conducta de 'n Cánovas no existeix un sol patriota que no tinga 'l fel sobreixit.

La Correspondencia d' Espanya que per no convertirse en Correspondencia de Alemania, com, segons sembla, lo govern volia, ha renyit ab lo Sr. Canons, deixa anar, com qui no fa res, un rumor molt grave.
 En efecte, diu qu' en cas de divergencia entre 'ls ministres se constituirá un govern de defensa nacional en lo que hi entraran los homes més notables de tots los partits.
 ¿De tots? ¿De tots enterament?
 Xin-garara-xinga... ¡Viva España con honra!

Al gobernador de Cuenca l' han destituhit per haver permes una manifestació anti-germánica.
 Un company meu, molt cándido, 'm preguntava:
 —Ay, ay ¿qui l' ha destituhit en Bismarck ó en Cánovas?

Alemania que no 'ns dona més que disgustos, ab motiu de la crema del escut de l' embaixada, demana satisfaccions.
 Algunas personas presas servirán pel cas.
 Es lo que s' ha de fer. ¿No 'ns han ja clavát á la erén? Donchs que 'ns posin l' I.N.R.I.
 Y després de empastifarnos pels llabis l' esponja de fel y vinagre ó de cervesa alemana, que vinga Longinos Cánovas, qu' es lo cego més cego de la terra á elavarnos la llansada.
 Aixís será complerta la passió del poble espanyol.

La major part dels telégramas dirigits á la premsa nacional y extranjera 'l govern los deté y se 'ls guarda per ell.
 Jo ja ho veig: es molt més fácil detenir un telégrama que un crusero alemany.

La Union, órgano de 'n Pidal es l' únich periódich que piula fort contra Alemania, fins al punt que 'l govern ha tingut que denunciarlo.
 Pero no s' engresquin ab lo patriotisme de la Union, y mirin endarrera á veure si vé en Pidal ab algun altre decret sobre ensenyansa.
 Lo torneig neo-conservador es aixís: la Union entreté al toro ab la capa virolada del patriotisme, y en Pidal de puntetas l' hi clava per darrera una banderilla reaccionaria fins á las entranyas.

La qüestió de Alemania 'ns ha donat alguns disgustos; pero 'ns ha fet un gran favor. Ja ho diuben los castellans: «No hay mal que por bien no venga.» En Bismarck nos ha fet olvidar del cólera.
 Ja ho deya un metje:
 —Las Carolinas han acabat ab las colerinas.

Los alemanys després de apoderarse de la isla Yap, diu que tractan de ferse sévas las Palaos.
 Aixó no 's pot arreglar sino de una manera: trayent la a de aquestas islas y deixant lo que resta als alemanys.
 ¡Palos!

Lo govern d' en Cánovas no tè remey: una fatalitat irresistible l' arrastra al abisme de la seva perdició.
 Al principi sostenia 'ls acordonaments contra 'l cólera.
 Pero are ha montat los acordonaments contra 'l patriotisme.
 Ell que vaja fent; no faltará qui li posi 'l cordó al coll.

—¿Qué hi ha del conflicte hispano-alemany?
 —Si vols que 't diga la veritat, no ho entench. Lo govern no 's mostra gens franch y no tè més preocupació que tapanho tot. Governar avuy es tapan, tapan...
 —¡Ah! alguna cosa que fa molta pudó déu haverhi, quan tant la tapa.

Davant del tribunal:
 —Se l' acusa de haver entrat de nit á un pis, de haver espanyat una calaixera.... Y lo pitjor es que van atraparlo in fraganti. ¿Está convensut de qu' es un lladre?
 —No senyor, jo no soch lladre, soch protector de aquell pis, y si l' amo del pis no hi está conforme, com qu' es un home vell y malalt y jo tinch bon brahó demano que me 'l posin al davant... y l' esbussino.
 A una altura per l' estil está avuy dia 'l dret internacional.

Cantarellas patrióticas que m' envian pel correu:
 Desde avuy estém renyits, no contis pas ab mi, noya, perque hi reparat que fas olor d' aygua de Colonia.
 * * *
 Tot ha acabat entre 'ls dos: dom l' anell y tè la trena... ¿Cóm puch estimá á una dona que gosa á beure cervesa?



- A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.
- XARADA-CONVERSA.—Botas-Málaga.
 - ANAGRAMA.—Barca-Cabra.
 - ROMBO.—
R
C O R
C A M A S
R O M A N I A
R A N A S
S I S
A
 - TRENCA-CLOSCAS.—Cadaqués.
 - GEROGLIFICH —Per excusas un embustero.
- Han endavinat totes 5 solucions los ciutadans Miranús y Sicutérat; n' han endavinadas 4 J. M. Bernis, Un de l' Olla, A. Boix Zorrillista, Noy de la dida, y J. Moret; n' han endavinadas 3 J. Brú, Joseph Abril, Noy d' Ocata, Un de la vall de Aran, y Un François; 2 Riego y 1 no més Llibori Callastus.



XARADA.
 Una lletra es de segú
 la hu.
 Una part de 'l humá cos
 es la dos.
 Y nota musical es
 la tres.
 Anant en vapor exprés
 de viatje, en classe primera
 te servirá molt després,
 un prima-duas-tercera
 C. PILLO.

MUDANSA.
 Molt tot tot es la Total
 puig á ningú may vol mal.
 PEPET DE ARBUCIAS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.
 1 2 3 4 5 6 7.—Nom d' home.
 6 1 2 7 5 4.—Tipo madrilenyo.
 6 1 2 4 5.—Nom d' home.
 3 1 2 3.—Població catalana.
 2 1 3.—Part del cos humá.
 1 5.—Nota musical.
 3.—Una lletra.
 R. FORTUNY.

CONVERSA.
 —Que temps que no t' havia vist, amich Lari: ¿vas també á fora aquest any?
 —Sí; sino que, aquest istiu penso anar als banys de...
 —¿De Caldas?
 —No, allá ahont tu has dit.
 T. ROMPA.

GEROGLIFICH.
 X
 K R D
 i i i i i i i i i i
 K R D
 X
 SAMACOIS PETIT.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.
 Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.



Ronda va alsarse una partida no se sab si republicana, socialista ó qué.
 Van so tir forsas y la partida republicana, socialista ó no se qué, 's va disoldre ó millor dit se va fondre.
 Quan vaig saber que 'l que manava la partida 's deya Centeno (Cibada), ja vaig dirho desseguida:
 —Lo govern se la menja de una bocada.

Aquest dia va celebrarse á la capital de Alemania una revista y l' emperador que ja no pot montar á caball va assistirhi en cotxe.

!!! VISCA ESPANYA!!!



¡ Costi lo que costi! ¡ Pesi à qui pesi!